

Kárpáti Áronné Kislánykorában

Ez én vagyok négyévesen. Heten lettünk volna testvérek, de csak én születtem meg, és utánam egy kislány, aki egész piciként meghalt. Az István út 11-ben laktunk, egy nagyon egyszerű lakásban, de erre nemigen emlékszem. Amikor négy-öt éves lehettem, az édesapám a hitközségtől kapott egy másik lakást a Rumbach Sebestyén utcában, abban a házban, amiben a templom volt. Itt csak a hitközség alkalmazottai laktak. Ott volt egy elég nagy konyha, egy elég nagy szoba, a folyosón, zárt folyosó volt, volt egy spájszerűség. A konyhát mi átalakítottuk, és abból lett egy fürdőszobaszerűség, és a spájzból csináltunk egy konyhát. Az édesanyám nagyon szerette a régi vágású hálószobabútort: két nagy ágy volt, két éjjeliszekrény, tükrös asztal. A bútor nagyon szép volt. A konyhában olyan régi típusú konyhabútor volt, volt egy felső része meg egy alsó része,

hátral volt a mozsár meg ilyenek. Édesanyám nem dolgozott. Otthon volt, főzött, vásárolt. A Klauzál tέρre jártunk. Oda elvitt magával, nem nagyon hagyott otthon. A Klauzál téren volt a libás, akihez mindig ment. Nálunk csak olyan mondva csinált kórsérg volt, mert vágott libát vett a Klauzál téren [Azaz: már leölt libát vett, nem pedig élőt, ahogy a vallásosabbak, akik élő libát vettek, és elvitték a sakterhoz, hogy a vallási előírásoknak megfelelően vágja le. -- A szerk. Lásd még: étkezési törvények; kóser háztartás; sakter.] De azért a tejes meg a húsos nagyjából külön volt. A libából aztán csinált tepertőt meg a májat meg mindenféle finom dolgokat. Az édesanyám nagyon jól süttött-főzött. Purimra annyi kindlit [Dióval, mákkal töltött, pólyás baba alakú purimi sütemény. -- A szerk.] süttött, és az apámnak mondták a kollégái, mondja meg a Karolinkának, küldjön egy pár kindlit. Édesanyám nem volt nagyon templomjáró, és apukám sem nagyon. Pedig ő elég vallásos családból származott. Annyival tartozott a hitközségnek is, hogy hát néha elment ünnepkor. Édesanyám péntek este gyertyát gyújtott. A menü péntekenként húsleves volt, mellette a tányéron fekete retek, paradicsomszósz, ilyen-olyan szósz hússal, barhesz. A barheszt nem anyukám készítette, vettük. Úgy emlékszem, hogy édesapám szokott csinálni egy pohár borral kiddust. Széder volt nálunk, az édesapám nagyon szép szédert tartott. Fölvette a kitlit, mert abban tartotta a szédert. Először jött az imádkozás, s akkor a két ima között volt a vacsora. Húsleves maceszgombóccal. Hosszú volt a szédereste, mert elég hosszú az ima, és az utolsó dalig mindent el kellett mondanunk. És az édesapám nagyon énekelt is. Egy-két vendég néha jött, akit meghívott az édesapám vagy az édesanyám, de inkább magunkban voltunk. Volt takarítás [lásd: homecolás], de nem olyan, mint ahogy a nagykönyvben meg van írva, hogy mindent összesöpörni meg minden. De volt az édesanyámnak pészahi edénye.